

Vergaderjaar 1998–1999

26 553

Uitbreiding van de kring van verzekerden ingevolge de Ziekenfondswet met zelfstandigen voor wie, gelet op hun inkomen, toegang tot de sociale ziektekostenverzekering is aangewezen en tijdelijke wijziging van de indexering van de loongrens alsmede wijziging van de Wet op de inkomstenbelasting 1964 (Zelfstandigen in Zfw)

A

OORSPRONKELIJKE TEKST VAN HET VOORSTEL VAN WET EN VAN DE MEMORIE VAN TOELICHTING ZOALS VOORGELEGD AAN DE RAAD VAN STATE EN VOOR ZOVER NADIEN GEWIJZIGD

VOORSTEL VAN WET

In de **Considerans** is na «aangewezen» een zinsnede ingevoegd, luidende: , onder de ziekenfondsverzekering te brengen.

Artikel I, onderdeel A, is vervangen. De tekst luidde:

Aan artikel 3 van de Ziekenfondswet wordt een nieuw lid toegevoegd, luidende:

12. a. Dit artikel is niet van toepassing op degene die vanwege de hoogte van zijn inkomen niet verzekerd is ingevolge artikel 3d.

b. Het bepaalde onder a is van toepassing met ingang van 1 januari van het jaar volgend op het jaar waarin hij door de rijksbelastingdienst gedurende het jaar als verzekerde ingevolge artikel 3, eerste lid, aanhef en onder a, van de Wet arbeidsongeschiktheidsverzekering zelfstandigen wordt aangemerkt en mededeling ontvangt dat hij vanwege de hoogte van zijn inkomen niet verzekerd is ingevolge artikel 3d.

In **Artikel I, onderdeel B, eerste lid**, is na «verzekerd» ingevoegd: gedurende een kalenderjaar.

In **Artikel I, onderdeel B, tweede lid**, is de zinsnede «een verklaring dat hij ziekenfondsverzekerd is» vervangen door: een verklaring waaruit blijkt dat hij

voldoet aan de in het eerste lid bedoelde voorwaarden.

Na **Artikel I, onderdeel B, tweede lid**, is een nieuw derde lid ingevoegd.

In het in **Artikel I, onderdeel B, tot vierde lid vernummerde derde lid**, is in de eerste volzin na «verstaan» ingevoegd: voor binnenlands belastingplichtigen, en is na «1964 en» ingevoegd: voor buitenlands belastingplichtigen.

In het in **Artikel I, onderdeel B, tot vierde lid vernummerde derde lid**, is in de tweede volzin de zinsnede «ter uitvoering van het eerste en tweede lid» vervangen door: ter uitvoering van het eerste, tweede en derde lid.

Artikel I, onderdeel C, is vervangen. De tekst luidde: In artikel 5, derde lid, tweede volzin, wordt «degenen, bedoeld in artikel 3, eerste lid, onder b, c en d» vervangen door: degenen, bedoeld in de artikelen 3, eerste lid, onder b, c en d, en 3d.

In **Artikel I, onderdeel F**, is de zinsnede «Met betrekking tot bezwaar tegen de in de artikelen 3, twaalfde lid, onder b, en 3d, tweede lid, bedoelde beschikking» vervangen door: Met betrekking tot bezwaar tegen een beschikking als bedoeld in artikel 3d, tweede lid.

Aan **Artikel II** is een nieuw achtste lid toegevoegd.

MEMORIE VAN TOELICHTING

In de gehele tekst is voor Ziekenfondswet de afkorting «Zfw» gebruikt en is Belastingdienst en Rijksbelastingdienst vervangen door: rijksbelastingdienst.

Na het opschrift «Memorie van Toelichting» is het opschrift «Inleiding» ingevoegd.

Na de tweede alinea is een nieuwe alinea ingevoegd inzake koopkracht-effecten.

Op bladzijde 6, eerste volzin, is de tussen liggende streepjes geplaatste zinsnede vervallen.

Na het opschrift «De duur van de verzekering» is in de derde volzin de zinsnede «bij uitzondering» verwijderd.

Na het opschrift «De duur van de verzekering» is na de tweede alinea een nieuwe alinea ingevoegd inzake de financiële compensatieregeling.

Op bladzijde 7, eerste volzin, is de zinsnede «de hoogte van het inkomen van twee jaar geleden», gewijzigd in: de hoogte van het gemiddelde inkomen van twee, drie en vier jaar geleden.

Op bladzijde 7, tweede volzin, is de zinsnede «is dat dus» vervangen door: is de peildatum derhalve.

Op bladzijde 7, vierde volzin, is vóór het woord «inkomen» ingevoegd: (gemiddelde).

Op bladzijde 7, vijfde volzin, is de zinsnede «dan blijft de Zfw in stand», vervangen door: dan heeft dit geen gevolg voor de eventueel reeds vastgestelde ziekenfondsverzekering.

Vóór het opschrift «De inkomensgrens Ziekenfondswet zelfstandigen» zijn twee alinea's uit het onderdeel Premieheffing ingevoegd. De eerste volzin van de voorlaatste alinea luidde: Voor het eerste jaar na datum inwerkingtreding van deze wet zullen alle bij de rijksbelastingdienst bekende ondernemers een beschikking ontvangen waaruit blijkt dat zij al dan niet verzekerd zijn ingevolge de Ziekenfondswet.

Na het opschrift «De inkomensgrens Ziekenfondswet zelfstandigen» is de tekst van de derde alinea vervangen.

De tekst luidde: In een ministeriële regeling zal worden bepaald over welk kalenderjaar het belastbaar inkomen van een zelfstandige in aanmerking wordt genomen voor de beoordeling of hij ziekenfondsverzekerd is. De rijksbelastingdienst kan over het algemeen het belastbaar inkomen van een zelfstandige pas na twee jaar definitief vaststellen. Het moment van vaststelling is mede afhankelijk van het tijdstip waarop door de belastingplichtige de gegevens worden aangeleverd. Het vastgestelde inkomen wordt op 1 oktober getoetst aan de inkomensgrens voor zelfstandigen die geldt vanaf 1 januari van het volgende kalenderjaar. Dit heeft tot gevolg dat het belastbaar inkomen van drie jaar geleden bepalend is voor het al dan niet ziekenfondsverzekerd zijn. Het hanteren van dat inkomen voor het vaststellen van ziekenfondsverzekering betekent het uitgaan van het meest actueel vastgestelde belastbaar inkomen. De inkomens-toets zal door de rijksbelastingdienst derhalve geruime tijd – drie maanden – voor 1 januari van enig jaar worden verricht zodat de betrokkene eventueel de tijd heeft zich te oriënteren op de ziektekostenverzekering waarop hij dan is aangewezen. De praktijk leert dat het inkomen van

een zelfstandige meer fluctueert dan dat van bijvoorbeeld een werknemer. Om te voorkomen dat een zelfstandige zich regelmatig op een andere wijze tegen ziektekosten zou moeten verzekeren, zal worden bepaald dat op zijn verzoek het belastbaar inkomen van twee jaar geleden als maatstaf voor ziekenfondsverzekering kan worden genomen. Dat inkomen moet dan wel ten opzichte van het inkomen in het derde jaar tenminste 25% meer of minder hebben bedragen. Dat zal in voorkomende gevallen door de belastingplichtige aannemelijk moeten worden gemaakt.

LTO Nederland heeft nog verzocht om het gemiddelde inkomen over drie jaar als maatstaf voor de ziekenfondsverzekering te hanteren. In de praktijk zou het dan gaan om jaren die respectievelijk drie, vier en vijf jaar zijn gelegen vóór het jaar waarvoor de beoordeling in het kader van de ziekenfondsverzekering plaatsvindt. Om uitvoerings-technische redenen is hier voornamelijk van af gezien. De praktijk zal aanleiding kunnen geven om te bezien of hiertoe alsnog moet worden overgegaan.

Op bladzijde 9, eerste alinea, is de voorlaatste volzin gewijzigd. Deze luidde: Zoals hierboven reeds is opgemerkt, is er in dit wetsvoorstel voor gekozen een dergelijke middelenregeling nog niet op te nemen.

Op bladzijde 9 is de vierde alinea verplaatst naar de laatste alinea onder het opschrift De duur van de verzekering.

Op bladzijde 9 is de laatste alinea verplaatst naar de voorlaatste alinea onder het opschrift De duur van de verzekering.

Na het opschrift Tijdelijke wijziging van de indexering van de loongrens Zfw, zijn de derde tot en met zevende volzin vervallen. De tekst luidde:

Bij het vaststellen van de loongrens voor het jaar 2000 zal het verschil tussen de feitelijke loonindex en de feitelijke prijsindex voor 1999 worden verrekend (voorbeeld: stel de lonen stijgen voor 1999 met 3,3% en de prijzen met 2,1%: ecart 1,2%. Deze 1,2% wordt per 1-1-2000 in mindering gebracht op de prijsindex voor dat jaar). In geen van de jaren zal er echter sprake zijn van een nominale

verlaging van de ziekenfondsloongrens. Dat betekent dat een deel van de verrekening eventueel moet worden doorgeschoven naar een later jaar.

De uitstroom uit het ziekenfonds als gevolg van de gewijzigde indexeringsmethodiek zal gedurende de periode 1999–2002 in geen geval groter zijn dan de instroom in het ziekenfonds als gevolg van de toegang van zelfstandigen. Zodra er een evenwicht is bereikt wordt de indexering opnieuw gekoppeld aan de loonindex.

Na het opschrift Financiële gevolgen van het wetsvoorstel, onder het opschrift Aantallen, is de laatste alinea vervangen.

De tekst luidde: Met het oog op het handhaven van het evenwicht in de aantallen ziekenfondsverzekerden en particulier verzekerden wordt de indexeringsmethode van de loon- en inkomensgrenzen in de ZFW tijdelijk gewijzigd, hetgeen zal leiden tot een navenante uitstroom van verzekerden.

Na het opschrift Financiële gevolgen van het wetsvoorstel, onder het opschrift Inkomenseffecten, is er een nieuwe alinea ingevoegd.

Het opschrift Premie-effecten is gewijzigd in: Budgettair effect.

Na het opschrift Premie-effecten zijn de vierde en vijfde volzin vervangen en is er een nieuwe zesde volzin ingevoegd.

De tekst van deze volzinnen luidde: Daarbij zij aangetekend dat de aanpassing van de loongrens die in samenhang met de zelfstandigenmaatregel plaatsvindt, zal leiden tot een negatief effect voor de Algemene Kas van circa 0,2 miljard gulden. Dit correspondeert met een opwaarts effect op de ZFW-premie van 0,1%-punt.

Artikelsgewijze toelichting

De toelichting van **Artikel I, onder A**, is aangepast.

De tekst luidde: In het nieuwe twaalfde lid, van artikel 3 van de Ziekenfondswet wordt onder a, bepaald dat de zelfstandige wiens inkomen meer bedraagt dan het in het eerste lid van het nieuwe artikel 3d genoemde bedrag en daardoor niet ziekenfondsverzekerd is, evenmin op een andere titel ziekenfonds-

verzekerd is. Onder b, van hetzelfde lid wordt bepaald dat het bepaalde onder a, eerst van toepassing wordt met ingang van 1 januari van het jaar volgende op het jaar waarin hij de mededeling krijgt dat hij als Waz-verzekerde vanwege de hoogte van zijn inkomen niet ziekenfonds-verzekerd is. Gedoeld wordt hierbij op de situatie van starters die in het jaar dat zij voor het eerst als Waz-verzekerde worden aangemerkt reeds als werknemer of uitkeringsge-rechtigde ziekenfondsverzekerd zijn. De ziekenfondsverzekering vervalt dan niet alsnog met terugwerkende kracht.

In de toelichting van **Artikel I, onder B**, is na de eerste alinea een nieuwe volzin ingevoegd.

In de tweede alinea is «systema-tiek» vervangen door: premie-systematiek en is «ziekenfonds-verzekering en daaraan gekoppeld premieplicht» vervangen door: verzekering ingevolge de Zfw en daaraan gekoppeld premieplicht Zfw.

In de tweede alinea is de tweede volzin vervallen. De tekst luidde: De Ziekenfondsraad heeft in een door haar op 25 februari uitgebrachte uitvoeringstoets opgemerkt dat de huidige ziekenfondsregelgeving het mogelijk maakt om in deze situatie de betrokkene financieel te compen-seren.

Op pagina 13 is in de eerste volzin de zinsnede «dat hij ziekenfonds-verzekerd is» vervangen door: al dan niet voldoet aan de voorwaarden voor ziekenfondsverzekering.

De tweede volzin is vervallen. De tekst luidde: De zelfstandige die niet (meer) ziekenfondsverzekerd is, krijgt daarvan mededeling van de rijksbelastingdienst.

In de derde volzin is de zinsnede «Ter zake van tegen deze verklaring in te stellen bezwaar, beroep of beroep in cassatie geschiedt dit» vervangen door: Met betrekking tot het tegen deze verklaring in te stellen bezwaar, beroep of beroep in cassatie kan de betrokkene dit doen.

De vierde volzin is aangepast. De tekst luidde: In het derde lid wordt omschreven welk inkomen – en over welk tijdvak – voor de beoordeling van de ziekenfondsverzekering in aanmerking wordt genomen. Er is een nieuwe volzin toegevoegd.

In de laatste volzin is «In het vierde lid» gewijzigd in: In het vijfde lid.

In de toelichting van **Artikel I, onder C**, is «verzekeringsverklaring» vervangen door: verklaring.

In de toelichting van **Artikel II**, is een nieuwe, laatste alinea ingevoegd inzake het achtste lid.